

Cauza C-356/05

Elaine Farrell împotriva Alan Whitty și alții

[cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare
formulată de High Court (Irlanda)]

„Asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto — Directivele 72/166/CEE,
84/5/CEE și 90/232/CEE — Daune provocate pasagerilor unui vehicul — Parte a
unui vehicul care nu este amenajată pentru transportul de pasageri pe scaune”

Concluziile avocatului general C. Stix-Hackl prezentate la 5 octombrie 2006 I - 3070
Hotărârea Curții (Camera întâi) din 19 aprilie 2007 I - 3093

Sumarul hotărârii

1. *Apropierea legislațiilor — Asigurarea de răspundere civilă auto — Directiva 90/232
(Directiva 90/232 a Consiliului, art. 1)*

2. *Apropierea legislațiilor — Asigurarea de răspundere civilă auto — Directivele 72/166, 84/5 și 90/232*
(*Directivele 72/166, 84/5 și 90/232 ale Consiliului, art. 1*)
3. *Acte ale instituțiilor — Directive — Efect direct*
(*art. 249 al treilea paragraf CE; Directiva 90/232 a Consiliului, art. 1*)

1. Articolul 1 din A treia directivă 90/232 privind armonizarea legislației statelor membre referitoare la asigurarea de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale potrivit căreia asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto nu acoperă răspunderea pentru vătămările corporale cauzate persoanelor care călătoresc într-o parte a unui autovehicul care nu a fost nici concepută, nici construită cu scaune pentru pasageri.

limitări suplimentare asigurării obligatorii în ceea ce îi privește pe pasageri.

(a se vedea punctele 29 și 36 și dispozitiv 1)

Într-adevăr, având în vedere că, pe de o parte, posibilitatea de a deroga de la obligația de a proteja victimele accidentelor este definită și delimitată de dreptul comunitar și că, pe de altă parte, realizarea obiectivelor reglementării comunitare necesită o abordare uniformă a acoperirii oferite prin asigurare pasagerilor la nivel comunitar, statele membre nu sunt în măsură să introducă

2. Directivele 72/166, 84/5 și 90/232 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la asigurarea de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule nu urmăresc să armonizeze regimurile de răspundere civilă ale statelor membre și, în stadiul actual al dreptului comunitar, acestea din urmă rămân libere să determine regimul de răspundere civilă aplicabil accidentelor rezultate din circulația vehiculelor. Cu toate acestea, statele membre sunt obligate să garanteze că răspunderea civilă aplicabilă potrivit dreptului lor național va fi acoperită de o asigurare potrivit dispozițiilor celor trei directive menționate anterior.

În plus, statele membre trebuie să își exercite competențele în acest domeniu cu respectarea dreptului comunitar, și în special a articolului 1 din a treia directivă, și dispozițiile naționale ce reglementează despăgubirea pentru accidente care rezultă din circulația vehiculelor nu pot priva acest articol de efectul util.

În consecință, o reglementare națională, definită în funcție de criterii generale și abstracte, nu ar putea refuza sau limita în mod disproporționat despăgubirea unui pasager numai în temeiul contribuției acestuia la producerea daunei. În fapt, întinderea unei astfel de despăgubiri poate fi redusă numai în circumstanțe excepționale, pe baza unei aprecieri individuale și cu respectarea dreptului comunitar.

(a se vedea punctele 33-35)

3. Articolul 1 din A treia directivă 90/232 privind armonizarea legislației statelor membre referitoare la asigurarea de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule îndeplinește toate

condițiile necesare pentru a produce efect direct și conferă, în consecință, drepturi pe care particularii le pot invoca în mod direct în fața instanțelor naționale. Cu toate acestea, este de competența instanței naționale să verifice dacă această dispoziție poate fi invocată împotriva unui organism precum Motor Insurers Bureau of Ireland.

Într-adevăr, o directivă nu poate fi invocată împotriva particularilor, deși poate fi invocată împotriva statului, indiferent care ar fi calitatea în care acesta din urmă acționează, angajator sau autoritate publică. Printre entitățile cărora li se pot opune dispozițiile unei directive de natură a avea efecte directe figurează un organism care, indiferent care este forma sa juridică, a fost însărcinat în temeiul unui act al autorității publice să îndeplinească, sub controlul acesteia din urmă, un serviciu de interes public și care dispune, în acest scop, de puteri exorbitante în raport cu normele aplicabile în relațiile dintre particulari.

(a se vedea punctele 40 și 44
și dispozitiv 2)